

A

B

C

D

E

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Staben
Staffan Stavling
tfn 508 05 013

Tjänsteutlåtande
4 mars 2005

1 (3)

Dnr 001 - 100 - 2005

Sammanträde 22 mars 2005

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

”Beviljats men inte fått” – Utredning om verkställighet av vissa gynnande kommunala beslut

Remiss från Kommunstyrelsen av SOU (2004:118)

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen från Kommunstyrelsen.

Anders Meuller
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

I den remitterade utredningen (SOU 2004:118) föreslås lagändringar i kommunallagen, socialtjänstlagen (SoL) och lagen med stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) till syfte att motverka att vissa kommunala gynnande beslut inte verkställs.

Följande förändringar föreslås:

- Utvidgad granskningsmöjlighet för kommunens revisorer
- Rapporteringsskyldighet till länsstyrelsen och kommunens revisorer av gynnande beslut som inte verkställts inom två månader från och med dagen för beslut
- Månatlig statistikrapport till kommunfullmäktige avseende gynnande beslut som inte verkställts inom två månader från och med dagen för beslut
- Möjlighet för förvaltningsdomstol att ålägga ansvarig kommun - som inte inom skälig tid tillhandahåller bistånd enligt 4 kap 1 § SoL eller insats enligt 9 § LSS som någon är berättigad till enligt beslut av ansvarig nämnd - att betala en särskild avgift (lägst 10.000 kronor och högst 1.000.000 kronor).

Förvaltningen stöder förslaget men vill påpeka risker för fördröjd tid för beslutsfattande.

Bilaga: Sammanfattning av den remitterade utredningen (SOU 2004:118).

Ärendet

Den 1 juli 2002 infördes sanktionsavgifter för kommuner som inte verkställde vissa beslut enligt SoL och LSS i syfte att motverka kommunalt domstolstrots.

Dessa sanktionsregler drabbar dock endast de kommunala nämnder som avslår ansökningar trots ett bedömt behov och där beslutet överklagads med en gynnande dom som följd för den enskilde. Orsaken till kommunernas förfarande i dessa fall är att tillförsäkra den enskilde en domstolsprövning (rättssäkerhetsaspekter).

De kommuner som fattar gynnande beslut men inte verkställer besluten drabbas inte av sanktionsreglerna, eftersom gynnande beslut inte kan överklagas.

I utredningen fastslås att båda förfaringssätten är rättsligt helt oacceptabla.

Orsakerna till att den enskilde inte erhåller biståndet/insatsen (oavsett förfaringssätt) är enligt utredningen brist på planering, brist på information från nämnder till fullmäktige samt ekonomiska faktorer.

I den remitterade utredningen (SOU 2004:118) föreslås lagändringar i kommunallagen, socialtjänstlagen (SoL) och lagen med stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) till syfte att motverka att vissa kommunala gynnande beslut inte verkställs.

Följande förändringar föreslås:

- Utvidgad granskningsmöjlighet för kommunens revisorer
- Rapporteringsskyldighet till länsstyrelsen och kommunens revisorer av gynnande beslut som inte verkställts inom två månader från och med dagen för beslut
- Månatlig statistikrapport till kommunfullmäktige avseende gynnande beslut som inte verkställts inom två månader från och med dagen för beslut

- Möjlighet för förvaltningsdomstol att ålägga ansvarig kommun - som inte inom skälig tid tillhandahåller bistånd enligt 4 kap 1 § SoL eller insats enligt 9 § LSS som någon är berättigad till enligt beslut av ansvarig nämnd - att betala en särskild avgift (lägst 10.000 kronor och högst 1.000.000 kronor).

Utredningen anser att den formella handläggningen av ärenden enligt SoL och LSS måste förbättras och att återkommande utbildning i förvaltningsrätt är en viktig åtgärd för att höja rättssäkerheten för de personer som ansöker om bistånd/insatser.

Förvaltningens synpunkter

I sitt remissvar den 21 november 2000, § 11, - inför införande av sanktionsregler mot domstolstrots - tog Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd upp frågan om situationer där kommuner fattar gynnande beslut som inte verkställs och föreslog att sanktionsregler även införs för dessa situationer.

Förvaltningen stöder utredningens förslag att införa sanktioner för att motverka att gynnande beslut inte verkställs.

Enligt utredningen förekommer det redan idag att ärenden blir liggande utan beslut i avvaktan det finns en möjlighet att tillgodose det behov ansökan avser. Enligt förvaltningen finns en risk att detta förfaringsätt ökar i en situation där ett bedömt behov är fastställt men bedöms inte kunna verkställas inom "rimlig" tid. Förvaltningen anser att det bör övervägas att införa en tidsgräns för hur lång tid en utredning får ta för vissa ärenden (omsorg om äldre och funktionshindrade) enligt SoL/LSS samt att särskilt beslut måste tas om utredningstiden måste förlängas. En sådan regel finns redan i SoL (11 kap 2 §) för ärenden som rör barn som kan tänkas behöva skydd eller stöd.

- - - - -